

Daniel Glattauer

»PROSIM, NE GRABITE ZA VOLAN, MEDTEM KO DRUGI VOZI!«

Avtor o svoji igri za tri osebe *Čudežna terapija* in o sotrpjenju s terapevtom¹

(Intervju novinarka Mie Eidlhuber z Danielom Glattauerjem v časopisu *Der Standard*, 22./23. 2. 2014)

Standard: Kako ste našli snov za komedijo *Čudežna terapija*?

Glattauer: Opravil sem petmesečno šolanje za psihosocialnega svetovalca. Terapija parov je bila tam pomembna tema. Pravzaprav sem se hotel med študijem odpočiti od pisanja ali se vsaj zamotiti s čim drugim. Toda nenadoma se je pojavila ideja za komedijo.

Standard: Zakaj odrsko delo in ne pripoved v prozi?

Glattauer: Ker nastopajo samo tri osebe, izmed katerih živita dve v nenehnem zakonskem sporu. Nobenega pripovedovalca ne potrebujeta, nujno je, da govorita sama, predvsem žena. Že tretja oseba, terapevt, ima velike težave, da pride do besede.

¹ V izvorniku v igri nastopa terapevt. V slovenski postavitvi smo se odločili za terapevtko (op. ur.).

Standard: S katero od treh vlog ste se lahko pri pisanju najbolj identificirali?

Glattauer: Najbolj sem zagotovo sotrpel s terapevtom. Vendar pa sem prepričan, da lahko igra s tremi osebami uspe samo v primeru, da se identificiraš z vsemi tremi liki, da izmenoma živiš v treh resničnostih in avtentično zastopaš vsakega posameznika.

Standard: Ali še vedno drži spolni kliše, da ženske raje govorijo o problemih v odnosu kot moški in da raje hodijo k terapevtom za pare?

Glattauer: Če je moj krog znancev reprezentativen, potem to drži. Pri čemer velja: govoriti o problemih pomeni probleme prepoznati. Tipično obrnjen moški zaključek je: če o problemih ne govoriš, potem ne obstajajo. Ta način »reševanja problemov« ženske slabo sprejemajo.

Standard: V *Čudežni terapiji* se pokaže, da komunikacija med možem in ženo vse prepogosto spodleti, celo v terapevtski svetovalnici. Lahko terapija to postavi na pravi tir?

Glattauer: Terapija oziroma sistematično svetovanje nikakor ne more »usmerjati«. Lahko ponudi samo »volane«, ki pa jih mora upravljati vsak par sam. In morda lahko pove, kako volan najbolj držati. Že ta prispodoba pokaže, kako težko je parom, kajti volan si morajo deliti in ga skupaj usmerjati tako, da v določenem trenutku ne bodo zleteli s ceste.

Standard: Ali so dolgotrajne zveze danes sploh še mogoče brez terapije, oziroma, kako je to delovalo včasih?

Glattauer: Če ostanem pri volanu: včasih je mož vozil in je žena lovila ravnotežje. Ali še slabše, žena je vozila in mož je povedal, kam. Kajti bil je edini, ki je zaslužil, torej lastnik avta. Danes že v teoriji vidim eno samo možnost za dolgotrajne zveze: imeti je treba podobne predstave o poti in o etapnih ciljih. Potem enkrat vozi on in drugič ona, lepo izmenoma. In prosim, ne neprestano grabiti za volan, medtem ko drugi vozi!

Standard: Ne bi rada preveč povedala, toda proti koncu igre gre tudi za to, da je treba srečo, do katere si se dokopal z delom, tudi vzdrževati. Je to nekaj, kar zna pisatelj Daniel Glattauer dobro podoživeti?

Glattauer: Mislim, da se do sreče na splošno ni mogoče dokopati z delom, niti je ni mogoče konzervirati. Uspeh morda, sreče pa ne. Sreča je vedno sestavljena iz trenutkov. Gre za vsoto vseh trenutkov v življenju, v katerih si užival. – To bi bila moja definicija sreče. Srečen si torej že, če sploh znaš uživati.

Standard: Lahko *Čudežno terapijo* razumemo kot kratko ogrevalno vajo za vaš naslednji daljši roman, ki bo izšel jeseni?²

Glattauer: Ja!

Standard: Že veste, kje bo vaše novo delo uprizorjeno?

Glattauer: Ja. Premiera *Čudežne terapije* bo, tako kot že tudi prvi odrski uprizoritvi mojih del *Proti severnemu vetru* (*Gut gegen Nordwind*) in *Vsakih sedem valov* (*Alle sieben Wellen*), v dunajskem gledališču Kammerspiele, toda verjetno šele v začetku prihodnjega leta.³

² Glattauerjev najnovejši roman z naslovom *Geschenkt* je pri založbi Deuticke Verlag res izšel že konec poletja 2014 (op. ur.).

³ *Čudežna terapija* je bila krstno res uprizorjena v dunajskem gledališču Kammerspiele, in sicer 15. januarja 2015. V manj kot pol leta je bila postavljena na oder tudi v številnih drugih gledališčih v Avstriji, Nemčiji in Švici. Predstave so povsod že več tednov vnaprej razprodane (op. ur.).